

УДК 330.341

Г. Нагорняк

(Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя)

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ринкова економіка не в змозі існувати без розвинутої інформаційної інфраструктури, без інформатизації підприємництва. Жорсткі та мінливі вимоги ринку ставлять перед менеджерами високі вимоги, тому що саме вони ухвалюють та організовують реалізацію ухвалених рішень, несуть відповідальність за успіх свого підприємства. Підприємства використовують інформацію в чотирьох основних цілях: для збільшення прибутків та розширення ринків; для зниження ризику та зменшення невизначеності; для отримання влади та засобів впливу на інших; для контролю та оцінки ефективності свого підприємства.

В умовах зростання конкуренції в системі управління підприємствами вирішального значення набуває інформація, яка формується як із зовнішніх, так і внутрішніх джерел. Це пов'язано з тим, що головною умовою, необхідною для прийняття ефективних управлінських рішень, є наявність відповідного інформаційного забезпечення, яке закінчується певними висновками і пропозиціями щодо прийняття рішення менеджерами. Інформаційне забезпечення – це сукупність реалізованих рішень по об'ємах, розміщенню і формах організації інформації, яка циркулює в автоматизованій системі при її функціонуванні.

На сьогодні інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень на підприємствах є недосконалим. Це пояснюється тим, що тут в основному використовуються дані бухгалтерського обліку з орієнтацією переважно на користувачів інформації, які не впливають на управлінські рішення. Проблема є й те, що при наданні поточної й оперативної інформації управлінському персоналу відсутня її формалізація та систематизація. На багатьох підприємствах відсутнє внутрішньосистемне організаційне оформлення інформаційної аналітики. У результаті функція щодо узагальнення, узгодження, перевірки інформаційних потоків покладається безпосередньо на вищих керівників підприємств, які не завжди мають можливість ефективно виконувати такий великий обсяг аналітичної роботи.

Питанню забезпечення інформаційних потреб менеджерів не завжди приділяється належна увага. Чим вища посада менеджера, тим складніше завдання забезпечення його управлінською інформацією, тому що ускладнюється завдання оброблення інформації. Від менеджера вимагається не лише знання можливостей обчислювальної техніки, математичного забезпечення, загальних основ теорії управління, а також особистих рис менеджерів, стилю та методів їх роботи, вміння налагоджувати контакти. Зараз спостерігається тенденція до безупинного ускладнення виробництва, внаслідок чого ускладнюється інформаційне забезпечення на підприємстві, підвищується роль інформації..

Інформатизація діяльності, побудова інформаційного суспільства потребують кардинальної зміни управління. Вище перелічені проблеми, на нашу думку, потребують вирішення шляхом вдосконалення інформаційного забезпечення через механізм створення управлінських інформаційних систем на усіх рівнях управління. Інформаційна система повинна забезпечувати нагромадження, передачу, збереження, оброблення та узагальнення інформації "знизу вгору", а також конкретизацію інформації "зверху вниз". Вона повинна не тільки відображати функціонування менеджера, але й впливати на нього через органи управління.